

Nr 17.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående livränta
åt arbetaren Johannes Andersson i Kärtared; given Stock-
holms slott den 29 januari 1915.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att till arbetaren Johannes Andersson i Kärtared i Hudene socken av Älvsborgs län må för tiden från och med den 16 februari 1911 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå en årlig livränta av 45 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Johan Beck-Friis.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **HAMMARSKJÖLD**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden: **HASSELROT**,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet friherre Beck-Friis anförde.

I en till Kungl. Maj:t ställd, till domänstyrelsen den 9 mars 1914 inkommen skrivelse har arbetaren Johannes Andersson i Kärtared i Hudene socken av Älvsborgs län anhållit, att ersättning måtte beredas honom under hans livstid och efter hans död hans hustru under hennes livstid för skador, som åsamkats honom vid trädfällning för kronans räkning den 17 december 1910 å kronoparken Älvsborgs Edsmären i Slättbygds revir.

Med skrivelse den 2 juli 1914 har domänstyrelsen till Kungl. Maj:t för prövning överlämnat denna framställning tillika med övriga ärendet tillhörande handlingar.

Av handlingarna framgår, att vid det tillfälle, då Andersson erhållit

ifrågavarande skador, så tillgått, att vid nedfällningen av ett större träd Andersson kommit under trädet och därvid fått ena benet avbrutet och det andra stött i fotleden. Till följd härav intogs Andersson den 19 december 1910 å lasarettet i Alingsås och vårdades där till den 4 mars 1911, då han utskrevs såsom fullt återställd.

Andersson, som före olycksfallet varit fullt arbetsför, har efter detta icke återvunnit sina arbetskrafter. Vid ny läkarundersökning under år 1912 utröntes också, att Andersson fortfarande lede av följderna av olycksfallet, och i utlåtande den 30 januari 1914 har riksförsäkringsanstalten förklarad, att de funktionsrubbingar, som kunde anses orsakade av ifrågavarande olycksfall och således icke berodde på den skadades ålder m. m. — Andersson är född den 20 oktober 1840 —, borde, sådana de angivits i ett den 4 juni 1912 utfärdat läkarbetyg, anses hava för Andersson medfört nedsättning i arbetsförmågan, motsvarande femton procent av normal arbetsförmåga.

Då de skador, som åsamkats Andersson, enligt vad genom vederbörande jägmästare företagen undersökning givit vid handen, varit orsakade av ren olyckshändelse och icke föranletts vare sig av uppsåt eller grov vårdslöshet från Anderssons sida eller av tredje man, skulle Andersson enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete varit berättigad till ersättning av statsmedel enligt de i samma lag stadgade grunder. Emellertid har Andersson försuttit rätten till sådan ersättning genom underlåtenhet att, på sätt i 13 § samma lag föreskrives, inom två år från olycksfallet anhängiggöra krav om ersättningen. Denna underlåtenhet synes i sin ordning till väsentlig del vara beroende på försummelse av vederbörande arbetsföreståndare att iakttaga honom enligt § 12 i nyssnämnda lag åliggande plikt att anmäla olycksfallet.

Härom inhämtas av handlingarna, att två vid olyckstillfället närvarande personer under edlig förpliktelse intygat, att kronojägaren John Andersson, under vilkens ledning arbetet utfördes, tillstädeskommit vid samma tillfälle och mottagit anmälan om olyckshändelsen, varvid han yttrat, att han skulle förhjälpa den skadade till ersättning för hans förlorade arbetsförmåga; att länsmannen i Gäsene härad vitsordat, att varken bemålde kronojägare eller någon annan den skadades arbetsgivare anmält ifrågavarande olycksfall utan att tvärtom, då länsmannen ryktesvis förspört händelsen och i telefon tillfrågat nämnde kronojägare därom, denne uppgivit, att ryktet saknade grund; samt att sökanden i ansökningen uppgivit, att kronojägaren Andersson blivit under år 1912 häktad och dömd till straffarbete för förfalskning och bedrägeri.

Enligt vad framgår av en skrivelse från ordföranden i Hudene sockens fattigvårdsstyrelse till domänstyrelsen den 31 januari 1914 har Johannes Andersson efter olycksfallet måst omhändertagas av fattigvårds-samhället, av vilket han fortfarande försörjdes; och har ordföranden med föranledande härav å fattigvårdsstyrelsens vägnar anhållit att av den ersättning, som kunde tillerkännas Andersson, bekomma gottgörelse för den Andersson lämnade fattigvården.

I sitt utlåtande i ärendet har domänstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte, ändock att tiden för ersättningskravets framställande för-suttits, tillerkänna Andersson en årlig livränta av $\frac{15}{100}$ av 300 kronor eller 45 kronor att utgå från och med den 4 juni 1912, vilken dag det läkarintyg, varå invaliditetsgraden grundats, utfärdats, ävensom anbefalla Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län att låta i stadgad ordning till vederbörande utbetala samt i länsräkenskaperna å tionde huvudtitelns förslagsanslag till bestridande av statsverket på grund av förenämnda lag den 5 juli 1901 åliggande utgifter för liv-räntor m. m. avföra Andersson sålunda tillerkänt ersättningsbelopp.

Statskontoret, som därefter hörts i ärendet, har i utlåtande den 4 september 1914 anfört, att de i ärendet förekomna omständigheter syntes statskontoret vara av den beskaffenhet, att de billigtvis påkallade be-redande av ersättning åt sökanden till det belopp, som enligt förenämnda lag skulle tillkommit honom. Statskontoret har därför hemställt, att Kungl. Maj:t ville i proposition föreslå riksdagen medgiva, att åt Anders-son finge från allmänna indragningsstaten, räknat från och med den 4 juni 1912, under hans återstående livstid utgå en årlig livränta till belopp av 45 kronor.

*Departements-
chefen.*

I likhet med myndigheterna finner jag det på grund av föreliggande omständigheter vara med billighet överensstämmande, att Andersson, änskönt han försuttit sin laga rätt till ersättning för de skador, som åsamkats honom genom ifrågavarande olycksfall, tillerkännes sådan ersättning, och anser jag, i likhet med statskontoret, att framställning härom bör göras hos riksdagen.

I avseende å den tid, från vilken ersättningen bör utgå, hava myn-digheterna föreslagit, att ersättningen skall beräknas från den 4 juni 1912, vilken dag det läkarintyg utfärdats, varå invaliditetsgraden grundats. Emellertid har, såsom framgår av detta intyg och andra omständigheter, minskningen av Anderssons arbetsförmåga inträtt med olycksfallet och därefter alltjämt kvarstått. Enligt förut nämnda lag den 5 juli 1901 skall ersättning för sådan minskning av arbetsförmågan, varom i detta

fall är fråga, beräknas från och med sextioförsta dagen efter olycksfallet. I överensstämmelse härmed torde ock olycksfallsersättningen till Andersson böra bestämmas och skulle den då utgå från och med den 16 februari 1911. — Jämlikt samma lag lärer dylik ersättning eller livränta i förvarande fall böra utgå allenast under Anderssons egen livstid.

Vad angår Hudene sockens fattigvårdsstyrelses framställning att av den ersättning, som kan tillerkännas Andersson, bekomma gottgörelse för Andersson lämnad fattigvård, torde på den myndighet, som får att sig uppdraget att utbetala ersättningen, böra ankomma att pröva, huruvida med hänsyn till beskaffenheten av den Andersson lämnade fattigvården eller andra omständigheter annan än Andersson skall upp bära ersättningsbeloppet eller del därav.

Då den ersättning, som må beviljas Andersson, icke direkt grundar sig på bestämmelserna i ovan omförmälda lag den 5 juli 1901 utan på billighetsskäl, synes det vara riktigast, att den, såsom statskontoret tillstyrkt, anvisas på allmänna indragningsstaten.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva

att till ovanbemälde Johannes Andersson må för tiden från och med den 16 februari 1911 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå en årlig livränta av 45 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall, och skulle till riksdagen avlätas proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Herman Schlytern.
